

Het profiel van de predikant

In september 2022 gingen leden van de BNP digitaal met elkaar in gesprek over de synodale nota 'Geroepen door Christus'. Er is proactief meegedacht hoe de ontwikkelingen rond de profilering van het ambt en de toekomst van de kerk perspectieven kunnen bieden. Uitgangspunt was de praktijk: wat men nu ervaart, waar men nu behoefte aan heeft, en wat men graag behouden, of verbeterd ziet. Als voorlopig resultaat zijn er de volgende aandachtspunten: het is niet meer dan een samenvatting van wat tot nu toe is gezegd. Het bestuur wil de komende tijd de raadpleging verbreden en verdiepen om de leden goed te kunnen vertegenwoordigen en om adequaat te kunnen deelnemen in het kerkelijke besluitvormingsproces.

Academisch en HBO-geschoolde predikanten

Waar de academicus de allrounder is, is de HBO-er vaak gespecialiseerder en uitgerust met meer tools voor het uitrollen en verbreden van (groeps)processen. De academicus heeft meer en uitgebreidere hermeneutische vaardigheden, waardoor deze verdergaand Schrift, samenleving en geloof kan verdiepen en verbinden. Meer dan van een HBO-er ervaart men van een academicus analytisch vermogen, organisatiekundige kennis, het afstand kunnen nemen en beschouwen, en visie en beleid kunnen vormen. Het academische tegenover kunnen zijn, naast het ambtelijke tegenover, wordt als meerwaarde ervaren in de praktijk.

Teamvorming is een kans

Als predikanten zien we toekomst in teamvorming. In een team kunnen verschillende kwaliteiten gebundeld en gedeeld worden, van zowel WO- als HBO-predikanten, zowel voor gemeenten als instellingen. Daarnaast kan in een team ook ruimte zijn voor niet-theologisch opgeleiden, en deskundige vrijwilligers. Voorwaarde voor een team is dat er een gezamenlijke ambtelijke verantwoordelijkheid is, die gedragen wordt door de gemeentes/kerkplekken waar het team werkzaam is. Ook dienen in elk team voldoende academisch geschoolde predikanten te participeren.

Financieel moet er geen onderscheid zijn

Het is zeer ongewenst dat de financiën veelal een doorslaggevend argument zijn voor een gemeente om voor een WO- of HBO-opgeleide voorganger te kiezen. De bezettingsbijdrage zou voor beiden gelijk moeten zijn. Het schrikbeeld is een kerk waar WO-ers slechts werkzaam zijn in grote regio's op afstand van de plaatselijke gemeenten, en het uitvoerend werk in de gemeentes en andere werkplekken vooral door HBO-ers gedaan wordt. Dat is een financieel ingegeven scenario wat voorbij gaat aan dat wat inhoudelijk voor de kerk, haar gemeentes en alle vormen van pastoraat het beste is. Rechtspositioneel dient er geen onderscheid te zijn tussen HBO- en WO- opgeleide predikanten.

Beroepingswerk in breder verband

Er zijn vooralsnog geen vaste profielen vast te stellen voor gemeentes, bijvoorbeeld op basis van ledental of ligging. Een kleine gemeente kan zeer complex zijn, een grote gemeente makkelijker. Elke situatie waar een vacature is, vraagt een nieuwe inschatting van wat nodig is, welke kwaliteiten nu en in de toekomst vereist zijn, wat in de regio nodig en al aanwezig is, en wat reeds in het team al aanwezig of nodig is. Er dient bij het beroepen van alle voorgangers toezicht te zijn op classicaal niveau, zoals nu voor de predikanten de praktijk is.

Het grondvlak blijft achter

Het grondvlak, zo merken wij in onze gemeentes en werkplekken, krijgt deze discussie niet mee. Dat zal overigens bij veel predikanten niet anders zijn. De kansen van het proces, maar ook de valkuilen, worden door hen niet verkend en zij staan dus zeer op achterstand. Terwijl dat wel de context is waarin wij dagelijks werken, en waarin ook wij onze nieuwe werkplekken weer moeten vinden.